

Exposició: **Col·lecció Caixa Galicia**
IVAM, Institut Valencià d'Art Modern
20 setembre-29 octubre 2006

Produïx: Institut Valencià d'Art Modern

Comissari: Rosario Sarmiento Escalona

L'exposició que acollirà l'IVAM fins al pròxim 29 d'octubre reuneix una selecció de les millors obres de la compilació artística de la Col·lecció d'Art Caixa Galicia. Són 46 obres entre pintures, escultures, dibuixos, fotografies, obra gràfica i instal·lacions procedents de l'entitat gallega.

Entre les peces que han viatjat fins a l'IVAM figuren precisos exemples de les diferents línies que tracen el perfil d'esta col·lecció: l'art gallec més representatiu des de començaments del segle XX fins hui (des d'Arturo Souto o Maruja Mallo fins a Francisco Leiro o Jorge Barbi, entre altres) i algunes obres d'artistes que, fora de la història de l'art gallec, conformen els pilars d'una col·lecció amb vocació internacional (com Picasso o els portuguesos José Pedro Croft o Rui Chafés).

El catàleg de l'exposició reproduïx les obres exposades i conté textos del president de Caixa Galicia, Mauro Varela Pérez, i de la directora de l'IVAM, Consuelo Císcar.

El desenrotllament de la Col·lecció

La creació d'una col·lecció d'art corporativa com la Col·lecció Caixa Galicia suposa la cristal·lització d'un compromís amb tota una comunitat. Esta col·lecció naixia amb una idea fonamental, la de reflectir la història de l'art gallec d'este segle, incidint en la contemporaneïtat com a referent clau, al mateix temps que s'entreveïa com una realitat immediata una ampliació cap a altres àmbits geogràfics que enriqueixen este potent nucli inicial.

La Col·lecció Caixa Galicia ha intentat seleccionar aquells noms i obres que per la seua representativitat simbolitzen trajectòries i etapes de la història artística d'un país. En este àmbit podem incloure la figura de Xosé Otero Abeledo (Laxeiro 1908-1996), fidel exponent d'Os Novos, uns creadors que van saber aplicar les línies de l'avantguarda històrica i plasmar-la en un llenguatge profundament vinculat amb els conceptes més arrelats de la tradició galaica.

Posteriorment, des de la via oberta pels renovadors, sorgixen a Galícia figures que, en un moment tan difícil com la postguerra espanyola, realitzen una obra absolutament única i personal. És el cas d'Urbano Lugerís (1908-1973), autor d'un univers oceànic i oníric, amb el surrealisme com a punt de partida. Magnífic pintor i dibuixant, la seua obra crea escenaris entre allò el i el fantàstic, amb un detall quasi miniaturista dels objectes i el mar com una constant en la seua obra.

Enfront d'esta visió singular que emergix del propi microcosmos galaic, Eugenio Granell (1912-2001) fa patent l'art gallec d'avantguarda de renom internacional. La seua obra manifesta un surrealisme en què conflüïxen les influències ortodoxes d'arrel europea amb la seua particular imatgeria i ideari estètic sorgit des de l'experiència llatinoamericana i els seus estudis d'antropologia. La col·lecció compta amb huit obres d'este creador que, com la major part dels artistes gallecs i espanyols de l'època, va desenrotllar la seua producció a l'exili.

Després de la consolidació d'este nucli sòlid i ampli de la plàstica gallega, la col·lecció realitza un important salt cap a l'àmbit espanyol i internacional. El punt d'arrancada definitiu el marca Picasso (1881-1983), sens dubte un dels referents indiscutibles de qualsevol gran col·lecció d'art. Dos de les tres obres del malagueny amb què compta actualment la Col·lecció Caixa Galicia s'exhibiran a l'IVAM, entre les quals destaca *Profil à la fenêtre*, un esplèndid oli de format mitjà realitzat el 1934.

La contemporaneïtat a Galícia està representada per la generació d'artistes del col·lectiu Atlántica, els quals des dels primers anys huitanta realitzen unes propostes estètiques i conceptuals noves per a l'art fet en esta terra i que es poden situar al mateix nivell que les realitzades no sols a Espanya, sinó també a escala internacional.

Integrant de l'última mostra d'Atlántica, Francisco Leiro (Cambados 1957) és l'artista gallec de major renom internacional en l'actualitat. En Leiro conviu la tradició escultòrica en fusta i en pedra d'arrel neoexpressionista amb la introducció de nous materials plàstics, comuns en la seua obra des de la seua irrupció a Nova York.

Amb l'eclosió de la contemporaneïtat, la Col·lecció Caixa Galicia evidencia la necessitat d'expandir els seus interessos a segments determinats de l'art internacional. Portugal és, en este punt, un dels països que des de mitjan els anys huitanta ha promogut tota una generació de creadors que ha portat l'art portugués a transcendir les seues fronteres. Alberto Carneiro (San Mamede 1937), Rui Chafés (Lisboa 1966) o José Pedro Croft (Porto 1957) són alguns dels noms indispensables dins de la plàstica portuguesa contemporània.

La Fundación Caixa Galicia

Creada l'any 1989, la Fundación Caixa Galicia naix a fi de promoure la cultura en les seues diverses facetes i manifestacions. Per a això, es compten entre els seus objectius primordials el foment de la innovació, el desenrotllament de la creativitat, el creixement del capital humà i la promoció de la identitat cultural.

Gràcies a estos propòsits inicials, la Fundación Caixa Galicia ha aconseguit consolidar-se com un dels agents culturals més dinàmics de Galícia. A això ha contribuït la seua decidida voluntat de col·laboració amb les principals institucions de l'àmbit autonòmic i nacional i, així, s'ha convertit en referència de prestigi que busca la total implicació en una societat a què tracta de respondre en les seues demandes, canvis i expectatives de futur.

Any rere any es destina una important dotació de recursos orientada a completar una infraestructura que li permeta a la Fundación Caixa Galicia una presència estable en les principals ciutats gallegues. Amb esta finalitat, s'ha esforçat a condicionar les seues seus permanents en cada ciutat que, en tots els casos, busquen presentar-se com a referències culturals indispensables en els seus respectius entorns.

Es tracta de construccions d'un importantíssim valor artístic que individualitzen la presència de la Fundación Caixa Galicia en cada ciutat, tant per mitjà de la construcció de nous edificis de significada importància arquitectònica com a través de la recuperació d'immobles emblemàtics amb gran contingut històric i tradicional.